Uppsala kommun

Kommunledningskontoret
Redovisande dokument

Handläggare:
Fredrika Andersson

Datum:
2026-10-09

Diarienummer:
KSN-2026-02912

Bilaga 3: Uppföljning av klimatåtgärder

Postadress: Uppsala kommun, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 00 00 (Kontaktcenter)
www.uppsala.se

Innehåll

Uppföljning av klimatåtgärder per område 3
Område Transport 4
Område Energi 7
Område Bygg och anläggning 11
Område Jord- och skogsbruk 13
Område Konsumtion 14
Område Övriga områden 15

Uppföljning av klimatåtgärder per område

Kommunen har infört en klimatbudget som tydliggör prioriterade åtgärder för planperioden, som ska leda till att utsläppen minskar i sådan omfattning att kommunens klimatmål kan nås. Åtgärderna är fördelade på sex områden som sammanfattas nedan. Arbetet inom samtliga områden pågår enligt plan, men utsläppsutvecklingen visar att omställningstakten ännu inte är tillräcklig för att nå målet om klimatneutralitet 2030. Utsläppen ökade under 2024, och för att hålla Uppsala kommuns utsläppsutrymme behöver den årliga utsläppsminskningstakten höjas till 20–24 procent under planperioden 2027–2029. Det innebär att fortsatt fokus behöver ligga på åtgärder som ger större och mätbar utsläppsminskning, framför allt inom områden där kommunen har större rådighet.

I bedömningen av status för klimatåtgärderna används följande symboler och text i färg:

Klimatåtgärden är färdig

Klimatåtgärden pågår/väntar enligt plan

Klimatåtgärden är försenad/inte påbörjad

Klimatåtgärden genomförs inte

Område Transport

Berörda: Alla nämnder och bolag | Åtgärdsarbetet pågår

Rapportering:
Område transport innefattar 23 klimatåtgärder. 22 av dessa pågår enligt plan och en är färdig. Arbetssätt har etablerats för hur regionen ges möjlighet att påverka för att öka framkomligheten för kollektivtrafiken.

Åtgärd: 1.01 Utveckla ett attraktivt kapacitetsstarkt kollektivtrafiksystem genom anläggning av spårväg mellan Uppsala C och Sydöstra stadsdelarna via Gottsunda respektive Ultuna.

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Uppsala spårväg har under perioden gått från planering till genomförande, bland annat genom att etablera en gemensam projektorganisation mellan Uppsala kommun och Region Uppsala samt teckna entreprenadkontrakt för fas 2. Samtidigt har viktiga förutsättningar säkrats genom förlängd statlig medfinansiering, beslut om upphandling av spårvagnar samt fortsatt projektering och förberedande arbeten längs sträckningen. Klimatreducerande åtgärder genomförs löpande och erfarenheter från genomförda entreprenader visar att betydande utsläppsminskningar kan uppnås.

Åtgärd 1.02 Utreda effekterna av och införa olika trafikreglerande styrmedel.

Berörda: GSN, KS, UPAB | Beräknat slutår: 2027 | Åtgärden väntar enligt plan

Rapportering: Arbetet planerar att påbörjas under hösten 2026.

Åtgärd 1.03 Genomföra omvärldsbevakning kring innovativa tekniska lösningar för trafikstyrning och förbered för implementering när det är aktuellt.

Berörda: GSN, KS, UPAB | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Under 2026 har en ny IT-plattform för signalprioritering driftsatts, vilket möjliggör prioritering för kollektivtrafiken i trafiksignaler. Plattformen är dessutom anpassad för framtida teknikutveckling inom transportsektorn. Omvärldsbevakning har även genomförts i samband med upphandling av parkeringslösningar.

Åtgärd 1.04 Utveckla kommunens styrning mot mer hållbara resmönster och minskad biltrafik.

Berörda: KS, GSN | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Ett första förslag till gångtrafiknät har tagits fram och kvalitetssäkring utifrån driftsperspektiv pågår. Trafikanalyser, omvärldsbevakning och erfarenhetsutbyte har genomförts för att planera trafikstyrningen i samband med utbyggnaden av spårvägen och Uppsala C. Pågående arbetet med översiktsplanen bidrar till att skapa långsiktiga förutsättningar för mer hållbara resmönster.

Åtgärd 1.05 Utveckla och fördjupa samverkan med arbetsgivare inom näringslivet, föreningslivet, universiteten och offentlig verksamhet för att uppnå större andel hållbara tjänste- och arbetsresor.

Berörda: GSN | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden väntar enligt plan

Åtgärd 1.06 Utreda och ta fram en plan för hur kommunen ska främja samåkning och delade mobilitetstjänster.

Berörda: GSN, KS, UHEM, UPAB | Beräknat slutår: 2027 | Åtgärden pågår

Rapportering: Salaplan har utvecklats till en mobilitetshubb med bilpool och liknande insatser förbereds på andra platser. Insatser för att främja samåkning på landsbygderna har påbörjats och arbete med fordonspooler för hyresgäster pågår.

Åtgärd 1.07 Utveckla insatser för att främja anställdas hållbara resande i tjänsten samt till och från arbetet.

Berörda: Alla nämnder och bolag| Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Under 2026 har flera verksamheter genomfört resvaneundersökningar, som underlag för planering av kommande åtgärder. Flera verksamheter och bolag genomför satsningar för hållbara resval som tjänste- och förmånscyklar, resekuponger, cykelutbildningar, samåkning, ruttoptimering och digitala möten.

Åtgärd 1.08 Utveckla samarbete kring förutsättningar för att cykla utanför kommunens väghållningsområde.

Berörda: GSN, KS | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Dialog har genomförts med samfällighetsföreningar på landsbygderna. Kommunen samverkar även med Region Uppsala och har verkat för att cykelbanor vid landsbygdsvägar tas med i länstransportplanen som regionen ansvarar för.

Åtgärd 1.09 Anpassa gång- och cykelbanor och parkeringar till olika typer av cyklar.

Berörda: GSN, PBN, UKAF, SFAB, UHEM, UPAB | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Nya arbetssätt för att identifiera och genomföra mobilitetsförbättringar i bostadsområden har utarbetats och nya cykelparkeringar förbereds vid mobilitetshubbar. Cykelperspektiv integreras i kommunens planeringsprocesser.

Åtgärd 1.10 Utveckla och bibehåll ett prioriterat och trafiksäkert cykelvägnät, i såväl stad som på landsbygd.

Berörda: GSN | Beräknat slutår: 2027 | Åtgärden pågår

Rapportering: En etapp av en snabbcykelled från Librobäck till centrala Uppsala är färdigbyggd och arbete med övriga etapper pågår. Underhåll och nyasfaltering av gång- och cykelvägar genomförs löpande.

Åtgärd 1.11 Samverka med Region Uppsala för att ta fram en samlad lösning för ökad framkomlighet längs de gator som är viktiga för kollektivtrafiken.

Berörda: GSN | Beräknat slutår: 2027 | Åtgärden är färdig

Rapportering: Det finns etablerade strukturer för hur regionen ges möjlighet att påverka för att öka framkomligheten för kollektivtrafiken. Exempelvis byggs samtliga farthinder i samråd med regionen. Nämnden har tagit fram en riktlinje för farthinder per gata. Framtida arbete genomförs löpande inom grunduppdrag.

Åtgärd 1.12 Samverka med Region Uppsala för att förenkla resande med kollektivtrafik och byten mellan olika transportmedel.

Berörda: GSN | Beräknat slutår: 2027 | Åtgärden pågår

Rapportering: Samverkan pågår med Region Uppsala för att ta fram ett hyrcykelsystem där medborgare ska kunna hyra cykel på samma sätt som med dagens elsparkcyklar.

Åtgärd 1.13 Fortsätta bygga ut infrastruktur för el-laddning och andra hållbara drivmedel.

Berörda: KS, UPAB, UVA, UHEM, UKAF, SFAB | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Under perioden har nya laddplatser etablerats och en kombinerad vätgas- och elstation i Brillinge väntas invigas innan årets slut. Förutsättningarna för fortsatt utbyggnad har stärkts genom nya arbetssätt, metod för inventering och samverkan mellan kommunens verksamheter.

Åtgärd 1.14 Skapa förutsättningar och utrymme för infrastruktur till el-laddning och andra hållbara drivmedel i den byggda miljön.

Berörda: KS, GSN, PBN, UPAB, UVA, SFAB, UHEM, UKAF | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Under 2026 har platser har tagits fram där privata aktörer kan bygga ut laddinfrastruktur och samordning pågår för att implementera nya regelverk för laddinfrastruktur i bostadshus. Resultat visar även att införandet av differentierade laddavgifter har ökat nyttjandet av befintliga laddplatser nattetid.

Åtgärd 1.15 Främja övergången till elmobilitet genom att verka för utbyggd laddinfrastruktur genom markanvisningar och arrenden.

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2027 | Åtgärden pågår

Rapportering: I samband med planerad infartsparkering i Librobäck kommer infrastruktur för elladdning att erbjudas. Kommunens arbete fokuserar på att stötta vid behov av mark.

Åtgärd 1.16 Främja övergången till elmobilitet genom att verka för en helt elektrisk taxiflotta, till exempel genom regleringar och dedikerade laddplatser för taxibilar.

Berörda: GSN, KS | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden väntar enligt plan

Rapportering: En kartläggning av taxibolagens behov är planerad till hösten 2026.

Åtgärd 1.17 Verka för utbyggnad av infrastruktur för laddning och förnybara drivmedel hos bostadsrättsföreningar, privata fastighetsägare och företag.

Berörda: KS, GSN, PBN | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Under våren har omvärldsbevakning genomförts som visar på värdet av att fördjupa kommunen befintliga insatser, genom till exempel Energi- och klimatrådgivningen och Uppsala Klimatprotokoll.

Åtgärd 1.18 Utveckla testbäddar, piloter och innovativa arbetssätt som möjliggör snabb elektrifiering av transporter.

Berörda: KS, GSN | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Insatser har gjorts för att effektivisera användningen av kommunala parkeringar på kvartersmark och möjliggöra bättre tillgång till laddinfrastruktur. Förberedelser pågår för ett pilotprojekt som syftar till att omvandla outnyttjad kvartersmark och befintliga parkeringsytor till mobilitetshubbar.

Åtgärd 1.19 Utvärdera och utveckla kommunens styrning av parkeringstal baserat på erfarenheter från bland annat Rosendal.

Berörda: PBN, KS, GSN, UPAB | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Nya, flexibla parkeringstal har antagits. Bland annat kan byggherrar få rabatt på parkeringstalen om mobilitetstjänster införs, exempelvis cykel- eller bilpool.

Åtgärd 1.20 Utveckla kommunens uppföljning av klimatpåverkan från trafik och effekterna av trafikrelaterade klimatåtgärder.

Berörda: KS, GSN | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Möjligheterna för en projektansökan utreds.

Åtgärd 1.21 Säkerställa att kommunens egna och upphandlade arbetsmaskiner drivs med förnybara drivmedel (med prioritering för el, vätgas och biogas) och övergå till användning av eldrivna handhållna arbetsmaskiner i upphandlad och egen regi.

Berörda: GSN, KS, UHEM, UKAF, UVA, SFAB | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Under 2026 har flera konkreta steg tagits genom investeringar i elfordon och skärpta krav på förnybara drivmedel i upphandlingar. Koncernövergripande arbete pågår för att säkra laddinfrastruktur för arbetsfordon och -maskiner, men utmaningar kopplade till marknadens tillgång på fossiloberoende arbetsmaskiner kvarstår.

Åtgärd 1.22 Minska energianvändningen och fasa ut fossila bränslen för transporter inom vård och omsorg.

Berörda: ÄLN, OSN| Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Under året har kraven på externa utförare uppdaterats, men systematisk uppföljning av kraven återstår. För egna verksamheter har användningen av fossila bränslen har ökat. Detta beror till stor del på bristande förutsättningar i form av otillräcklig laddinfrastruktur samt begränsad tillgång till alternativa fossilfria drivmedel i tillräckligt nära anslutning till verksamheterna. Framåt krävs förbättrade förutsättningar avseende infrastruktur och drivmedelstillgång, samt insatser för att minska feltankningar genom stärkt uppföljning och styrning.

Åtgärd 1.23 Verka för ökad efterlevnad av hastighetsbegränsningar på utvalda vägar.

Berörda: GSN| Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Ansökan har gjorts till Trafikverket om att få sätta upp fartkameror på kommunal gata. Arbete med digitala hastighetsskyltar pågår där skyltar placeras ut på platser med höga hastighetsöverträdelser eller efter önskemål från allmänheten.

Område Energi

Berörda: Alla nämnder och bolag | Åtgärdsarbetet pågår

Rapportering:
Område energi innefattar 20 klimatåtgärder, varav samtliga pågår enligt plan.

Åtgärd: 2.01 Arbeta för att minska effekttoppar mot elnätet genom att öka effektflexibiliteten i kommunens egna verksamheter.

Berörda: KS, GSN, UHEM, SFAB, UVA, UKAF, UPAB | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Effektstyrningsmöjligheter har införts i anläggningar och erfarenheter har utbytts inom koncernen om batterilagring som insats för att jämna ut effektuttag över tid. Genom smart teknik och beteendeinsatser minskar kommunen löpande effekttoppar.

Åtgärd: 2.02 Verka för förstärkt elnät i Uppsala där utbyggnadsbehov finns och samordna planering mellan elnätsbolag och kommun.

Berörda: KS, GSN, PBN | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Förstärkningar i elnätet har möjliggjort ett större uttag av eleffekt för Uppsala stad. Elförsörjning och kapacitetsbehov beaktas tidigt i planeringen av ny bebyggelse, bland annat genom löpande dialog med elnätsägare.

Åtgärd: 2.03 Minska mängden spillvärme och -kyla och öka återanvändningen, antingen inom kommunens verksamheter eller i samverkan med andra aktörer.

Berörda: KS, GSN, UHEM, UKAF, UVA, SFAB | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Ett pilotprojekt pågår med att återvinna spillvärme från matbutikers kylsystem för att försörja närliggande bostäder. Spillvärme tillvaratas idag från bland annat biogasproduktion och isanläggningar, och möjligheter att utvidga till fler verksamheter utreds.

Åtgärd: 2.04 Minska mängden fossil plast som går till energiåtervinning (förbränning) genom att:

- arbeta förebyggande för att minska plastanvändningen.

- ställa krav på återvunnen, biobaserad och återvinningsbar plast vid inköp.

- säkerställa utvecklad och korrekt sortering i den egna verksamheten.

Berörda: Alla nämnder och bolag | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Utbildningsinsatser har genomförts i organisationen, rutiner har setts över och tillämpningen av klimatkrav på plast har stärkts i inköp och entreprenader. Interna plastflöden kartläggs. Införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar för småhus har fortsatt för att öka utsorteringen av plast. Innovativa insatser för att minska nedskräpningen vid evenemang har gett stor effekt och insatser pågår för att underlätta utsortering av plast hos hyresgäster.

Åtgärd: 2.05 Arbeta för att minska energianvändningen i fastigheter och verksamheter genom förändringar i teknik och beteende. Säkerställ att berörd personal har kunskap om energibesparingsåtgärder i sin verksamhet genom att ta fram relevanta energisparutbildningar.

Berörda: Alla nämnder och bolag | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Under 2026 har informationsinsatser och energikartläggningar genomförts och belysning bytts ut till LED. Energieffektiva lösningar tillämpas löpande vid renoveringar och nyproduktion, till exempel i den nya simarenan i Gränby. Förberedelser pågår för implementering av energisparande åtgärder inför större underhållsprojekt av kommunens fastighetsbestånd kommande höst.

Åtgärd: 2.06 Utreda hur hyresavtal kan ge incitament till energieffektiviseringar för kommunkoncernens fastighetsägare och hyresgäster.

Berörda: KS, SFAB, UHEM, UKAF | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Omvärldsbevakning och analys har genomförts och möjliga åtgärder har identifierats. Implementering av nya uppföljningsmetoder ger bättre förutsättningar att minska energianvändningen. Förbättrad samverkan inom koncernen har pekats ut som ett utvecklingsområde.

Åtgärd: 2.07 Minimera energianvändning för kyla genom att, vid behov av kylning i en byggnad, i första hand använda solavskärmningar, passiv kylning och skuggande grönska, i andra hand med fjärrkyla om det finns i närheten, därefter med andra lösningar.

Berörda: KS, SFAB, UHEM, UKAF, UVA | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Under 2026 har klimatrisksanalyser genomförts som grund för åtgärder. Bland annat har 80 nya träd planteras i Uppsalahems bostadsområden och kompletterande trädplanteringar planeras på skolgårdar med låg krontäckning.

Åtgärd: 2.08 Minska användningen av vatten och särskilt tappvarmvatten i kommunens fastigheter och verksamheter.

Berörda: Alla nämnder och bolag | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Flera tekniska lösningar som byte till vattensnål utrustning har genomförts och pilotprojekt för dynamisk tappvattenoptimering och återanvändning av vatten pågår. Samtidigt har arbetet med kunskapsspridning och vattenbesparande rutiner stärkts i verksamheterna.

Åtgärd: 2.09 Kartlägga användning av fossil energi för uppvärmning i företagsverksamheter som är föremål för tillsyn enligt miljöbalken, och för dialog om alternativa uppvärmningsmöjligheter.

Berörda: MHN | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Vid miljöskyddstillsyn ingår frågor om uppvärmning och alternativa uppvärmningsmöjligheter.

Åtgärd: 2.10 Ge förutsättningar för att förebygga ökad energianvändning för kylning genom att stötta val av i första hand solavskärmningar, passiv kylning och skuggande grönska, i andra hand med fjärrkyla om det finns i närheten, därefter med andra lösningar.

Berörda: PBN, KS | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Kommunen skapar förutsättningar för träd och skuggande grönska i planeringsprocesser och samarbetar med byggherrar om utformning av och teknikval för byggnader och kvarter vid nybyggnation.

Åtgärd: 2.11 Minska varmfackling av biogas.

Berörda: UVA | Beräknat slutår: 2027 | Åtgärden pågår

Rapportering: Utbyggnad av en ny gasreningsanläggning pågår, vilket väntas leda till minskad varmfackling av biogas. Varmfackling är dock svårt att helt eliminera eftersom den behövs för systemets drift och säkerhet.

Åtgärd 2.12 Minska utsläpp av lustgas från spillvatten.

Berörda: UVA | Beräknat slutår: 2030| Åtgärden pågår

Rapportering: Sensorer för att förbättra uppskattningen av lustgasutsläppen har installerats och processlösningar utvärderas inom ramen för ombyggnationen av reningsverket.

Åtgärd: 2.13 Utreda förutsättningar för produktion av flytande koldioxid från gasrening på biogasanläggningen, för att kunna återanvända eller lagra koldioxiden (bio CCU/ bio-CCS).

Berörda: UVA | Beräknat slutår: 2030 | Åtgärden pågår

Rapportering: En utredning kommer att genomföras under hösten, inom ramen för ett gemensamt projekt med Uppsala klimatprotokoll. Utredningen ska fokusera på förutsättningarna för infångning och hantering av koldioxiden.

Åtgärd: 2.14 Utveckla kravställning på energianvändning och energieffektivitet i datalagring och serverhallar för kommunens verksamheter.

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2027 | Åtgärden väntar enligt plan

Rapportering: Arbetet påbörjas under hösten 2026.

Åtgärd: 2.15 Utveckla ny och effektiv klimattillsyn inom miljöbalkens tillämpningsområde i syfte att främja klimatomställningen.

Berörda: MHN | Beräknat slutår: 2029 | Åtgärden väntar enligt plan

Rapportering: Arbetet påbörjas under hösten 2026.

Åtgärd: 2.16 Installera solenergianläggningar på kommunägda fastigheter och mark där det är möjligt.

Berörda: KS, SFAB, UHEM, UKAF, UVA, UPAB | Beräknat slutår: 2027 | Åtgärden pågår

Rapportering: Under 2026 har nya solcellsanläggningar installerats och samverkan mellan kommunkoncernens bolag har stärkts genom erfarenhetsutbyte kring planering, drift och utveckling av solenergianläggningar.

Åtgärd: 2.17 Minska metanutsläpp från slamlagring.

Berörda: UVA | Beräknat slutår: 2031 | Åtgärden pågår

Rapportering: I samband med ombyggnation av Kungsängsverket förväntas metanutsläppen från slamhanteringen minska avsevärt. Åtgärder på kort sikt, som behandling av slammet med urea och kalk, utreds parallellt.

Åtgärd: 2.18 Verka för att värmeverket i Uppsala inför teknik för infångning och lagring av koldioxid eller användning av koldioxid som råvara (CCS/CCU).

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Kommunen har regelbundna dialoger med värmeverkets ägare.

Åtgärd: 2.19 Utveckla åtgärder och styrmedel för minskad vattenförbrukning i kommunen som helhet.

Berörda: UVA, KS | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Förberedelser pågår inför installation av digitala vattenmätare hos alla med kommunalt dricksvatten i Uppsala kommun. Åtgärder för att minska vattenförbrukningen tas fram under året.

Åtgärd: 2.20 Ta fram siffersatta mål för energieffektivisering, kommungemensamt samt bolagsspecifikt.

Berörda: KS, UKAF, SFAB, UHEM, UVA | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Framtagandet av bolagsspecifika mål och samordning inom koncernen pågår. Nationell implementering av EU:s energiprestandadirektiv påverkar arbetet och har bevakats under våren.

Område Bygg och anläggning

Berörda: KS, GSN, UHEM, UKAF, SFAB, UVA, PBN, IFN, KTN | Åtgärdsarbetet pågår

Rapportering:
Område bygg och anläggning innefattar 14 klimatåtgärder, varav samtliga pågår enligt plan.

Åtgärd: 3.01 Utveckla och implementera arbetssätt för hållbar masshantering med målet att minska uppkomna massvolymer och transporter av massor.

Berörda: GSN, KS, UHEM, UKAF, SFAB, UVA | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Arbete pågår med att ta fram en masshanteringsstrategi, som för närvarande granskas inom kommunkoncernen. Samtidigt har arbetssätt för hållbar masshantering integrerats hos flera bolag och inventering av mark för mellanlagring av massor pågår.

Åtgärd: 3.02 Vidareutveckla arbetssätt kring klimatanalyser inom översiktsplaneringen för att visa hur olika planeringsinriktningar kan bidra till minskad klimatpåverkan.

Berörda: KS, PBN | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Arbete pågår inom framtagandet av hållbarhetsbedömning för översiktsplanen. Kartunderlag för att bedöma platsers klimatförutsättningar, exempelvis kolförråd och transportbehov, tas fram som underlag för tidiga vägval.

Åtgärd: 3.03 Vidareutveckla arbetssätt kring klimatanalyser för detaljplaner på privatägd mark för att visa hur olika ställningstaganden kan bidra till minskad klimatpåverkan.

Berörda: PBN, KS| Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: En gemensam mall för klimatkalkyler har tagits fram och tillämpats i planprojekt. Kunskapshöjning om klimatberäkningar pågår och privata aktörer får stöd genom klimatinfokit med konkreta exempel för minskad klimatpåverkan i byggprojekt.

Åtgärd: 3.04 Vidareutveckla arbetssätt kring klimatanalyser vid exploatering av kommunägd mark för att visa hur olika ställningstaganden kan bidra till minskad klimatpåverkan och användas som underlag för beslut i ett projekts olika faser.

Berörda: KS, GSN, PBN| Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Samordning pågår för att synkronisera klimatanalyser mellan olika skeden av stadsbyggnadsprocessen, för att säkerställa att slutsatser som dragits längs vägen blir del av det färdiga resultatet. Klimatkalkyler har även tagits fram för flera detaljplaner.

Åtgärd: 3.05 Utveckla kommunens områdesplanering för att åtgärda faktorer som leder till ökad klimatpåverkan i befintliga områden och tätorter, särskilt bristande service eller otillräcklig tillgång till kollektivtrafik.

Berörda: KS, PBN| Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Ett branschråd för landsbygdsutveckling har etablerats för att stärka förutsättningarna för lokal service. Samarbetet med Region Uppsala har fördjupats kring bland annat utveckling av hållplatser och gång- och cykelstråk.

Åtgärd: 3.06 Utveckla och implementera arbetssätt för att anpassa befintliga byggnader framför att riva och bygga nytt, i syfte att uppnå en mer resurseffektiv användning av den byggda miljön.

Berörda: PBN, KS, SFAB, UHEM, UKAF| Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Nya arbetssätt har införts bland kommunens verksamheter, bland annat en skedesplan för renoveringsprojekt samt en checklista för miljö- och klimatkrav i byggprojekt. Samordning inom koncernen pågår för att uppnå största möjliga effekt.

Åtgärd: 3.07 Minska behovet av nybyggnation genom att verka för bättre nyttjande av befintligt bostads- och fastighetsbestånd.

Berörda: KS, UHEM| Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Pilotkoncept för flexiblare lägenhetslösningar genom mindre förändringar i planlösning har tagits fram. Samtidigt har pilotprojekt för tillträdeskrav och internbyten genomförts för att minska trångboddhet och förbättra matchningen mellan hushållens behov och tillgängliga bostäder.

Åtgärd: 3.08 Utveckla och implementera modeller för balansering av portföljen för samhällsbyggnadsprojekt så att projekt som bidrar till snabbare klimatomställning i befintliga områden prioriteras.

Berörda: KS, GSN, UHEM, UPAB | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Modeller för klimatberäkningar tas fram för att öka jämförbarheten och underlätta för integrering av klimatperspektiv i portföljbalanseringen. Parallellt utvecklar kommunens bolag bedömningsunderlag för prioritering av investeringar.

Åtgärd: 3.09 Införa livscykelanalyser som utgångspunkt för beslut inom bygg- och anläggningsprojekt, med hänsyn till klimatutsläpp, energianvändning och kostnadseffektivitet i både bygg- och användningsfas.

Berörda: GSN, KS, SFAB, UHEM, UKAF | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Klimatberäkningar genomförs löpande i bygg- och anläggningsprojekt. Till exempel införs livscykelanalyser i anläggningsprojekt med stor potential för klimatnytta, klimatberäkning av Gränby simhall ger bättre underlag för framtida projekt och nya materialval såsom klimatförbättrad asfalt och betong har testats.

Åtgärd: 3.10 Implementera arbetssätt för renovering och underhåll av kommunens fastigheter och anläggningar som bidrar till att förlänga livslängd och undvika förtida utbyten av material.

Berörda: KS, GSN, SFAB, UHEM, UKAF, UVA| Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Under perioden har flera verksamheter påbörjat utvecklandet av strategier och arbetssätt för systematiskt underhåll och tillgångsförvaltning. Till

exempel genomförs kartläggning av underhållsbehov och arbetssätt som prioriterar modulära och demonterbara lösningar.

Åtgärd: 3.11 Ställa krav på inventering av byggprodukter som kan återanvändas samt återanvändning vid upphandling av rivningsentreprenader.

Berörda: KS, GSN, SFAB, UHEM, UKAF| Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Flera verksamheter har utvecklat sina arbetssätt genom exempelvis återbruksinventeringar. Former för lagerföring och uppföljning av återbruksmaterial undersöks och testas, bland annat genom digitalisering.

Åtgärd: 3.12 Utveckla arbetet för att minska mängden byggavfall genom systematisk uppföljning och krav på minskade avfallsmängder i upphandlingar.

Berörda: KS, GSN, SFAB, UHEM, UKAF| Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Projekt har startats upp för förbättrad uppföljning av bygg- och rivningsavfall. Avfallsmängder och utsorteringsgrad följs upp och kravställs på i byggprojekt, och mer asfalt återanvänds i kommunens egna projekt.

Åtgärd: 3.13 Prioritera och ställ krav på bevarande och återbruk av material samt minimering av spillmaterial i projektering och upphandling av byggnation, ombyggnation och anläggning.

Berörda: KS, GSN, SFAB, UHEM, UKAF| Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: En testbädd har etablerats för mellanlagring och spårbarhet av återbrukat material, material från den storskaliga demonteringen i Ulleråker har återanvänts i nya byggprojekt och projekt har startats för förbättrade arbetssätt kopplat till återbruk.

Åtgärd: 3.14 Stötta föreningars miljö- och klimatarbete på föreningsägda anläggningar.

Berörda: IFN, KTN, KS | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Miljö- och klimatperspektiv beaktas vid fördelning av investeringsbidrag för anläggningsutveckling. Under perioden har bland annat klimat- och energirådgivare medverkat vid föreningsdialoger för att ge kunskapsstöd.

Område Jord- och skogsbruk

Berörda: KS; PBN, GSN | Åtgärdsarbetet pågår

Rapportering:
Område jord- och skogsbruk innefattar tre klimatåtgärder, varav samtliga pågår enligt plan.

Åtgärd: 4.01 Tillsammans med relevanta aktörer kartlägga hur kommunen inom sin rådighet kan arbeta för att minska klimatpåverkan från den lokala jord- och skogsbrukssektorn, inklusive livsmedelsförsörjning.

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: En försörjningsbalans för livsmedel har tagits fram och kommunen har fördjupat samarbeten med akademi och branschaktörer för att identifiera verktyg för att påverka den lokala jordbruksmarknaden och öka kolinlagringen.

Åtgärd: 4.02 Undersöka möjligheten att ändra skrivelser i Uppsala kommuns arrendeavtal för att främja biologisk mångfald, öka kolinlagring och minska utsläpp av växthusgaser.

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2027 | Åtgärden väntar enligt plan

Rapportering: Planeras att genomföras under 2027.

Åtgärd: 4.03 Verka för användning av naturbaserade lösningar som bidrar till ökad biologisk mångfald och kolinlagring.

Berörda: KS, PBN, GSN | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Restaurering och återvätning av våtmarker pågår, andelen betesmark har ökat genom införande av skogsbete i bland annat Fjällnora och Hågadalen-Nåsten, och fler ängsytor har anlagts. Arbetet med kolinlagring stärks genom framtagande av en mångbruksplan och utveckling av kartunderlag för kolförråd.

Område Konsumtion

Berörda: Alla nämnder och bolag | Åtgärdsarbetet pågår

Rapportering:
Område konsumtion innefattar sju klimatåtgärder, varav fem pågår enligt plan och två är färdiga. Klimatperspektivet har integrerats i IT-livscykeln, från anskaffning och utveckling till drift och avveckling. Krav på resurshushållning är ett etablerat arbetssätt i kommunens upphandlingar och utvecklas i takt med att fler cirkulära produkter och tjänster blir tillgängliga på marknaden.

Åtgärd: 5.01 Utveckla och skärp kommunens arbete med att ställa krav på minskad klimatpåverkan från livsmedel och måltider i upphandlingar av externa leverantörer.

Berörda: KS, DUAB, GSN, IFN, KTN, UKAF, UKK, UST, OSN, ÄLN | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Inga större livsmedels- eller måltidsupphandlingar har genomförts centralt under 2026, men flera verksamheter har stärkt klimatkraven i sina egna upphandlingar. Dessutom pågår forskningsprojekt om minskat matsvinn och eventarrangörer stöds i val av hållbara livsmedelsalternativ. Strukturerad uppföljning av klimatkrav och bristande klimatdata från leverantörer är kvarstående utmaningar.

Åtgärd: 5.02 Utveckla kravställningar som bidrar till ökad livslängd, reparationer och återbruk av upphandlade varor, ökat återbruk av förpackningar, samt minskad mängd plastförpackningar.

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2027 | Åtgärden är färdig

Rapportering: Under 2026 har krav på cirkulära lösningar ställts i flera upphandlingar. Krav på resurshushållning är ett integrerat arbetssätt i kommunens upphandlingar och utvecklas successivt i takt med att fler cirkulära produkter och tjänster blir tillgängliga.

Åtgärd: 5.03 Utveckla upphandlingskrav för redovisning av klimatdata från leverantörer.

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2027 | Åtgärden pågår

Rapportering: Under året har klimatberäkningar i anläggningsentreprenader utvecklats. Arbete pågår med att hantera utmaningar med insamling av klimatdata från vissa leverantörer, bland annat på grund av bristande underlag och systemstöd.

Åtgärd: 5.04 Utveckla och implementera arbetssätt för att öka det interna återbruket inom kommunens verksamheter.

Berörda: Alla nämnder och bolag | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Koncernens gemensamma återbrukssystem Plocket vidareutvecklas, materialinventeringar har genomförts och egna återbrukssystem och målsättningar har tagits fram i flera verksamheter. Genomfört återbruk av material har gett konkreta klimat- och kostnadsbesparingar.

Åtgärd: 5.05 Utveckla kommunens inköpssystem för att ge kommunens verksamheter ett tydligare stöd att välja varor och tjänster med lägre klimatpåverkan.

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2027 | Åtgärden pågår

Rapportering: Fokus under 2026 har legat på förbrukningsvaror av plast, där bland annat möjligheten att köpa mindre hållbara produkter har tagits bort.

Åtgärd: 5.06 Vidareutveckla stödet till föreningsverksamhet som bidrar till reparationer och återbruk.

Berörda: IFN, KTN, KS | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Stöd ges till föreningsverksamhet som möjliggör återanvändning av sport- och fritidsutrustning och utrustning som inte längre används i den kommunala verksamheten erbjuds i möjligaste mån till föreningar.

Åtgärd: 5.07 Integrera klimatperspektivet i produktionsstrategier för grundläggande IT infrastruktur och programvaruanskaffning och/ eller utveckling.

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2026 | Åtgärden är färdig

Rapportering: Klimatperspektiv har integrerats i IT-livscykeln, från anskaffning och utveckling till drift och avveckling. Energieffektiv och resurseffektiv drift säkerställs genom standardiserad infrastruktur, samutnyttjande av resurser och kravställning på leverantörer. Klimatkrav har förts in i mallar som används vid upphandling och energieffektiva lösningar med lång livslängd, möjlighet till reparation och fortsatt support prioriteras vid val av produkter. Vid systemutveckling prioriteras återanvändning, standardsystem och klimatneutrala molntjänster.

Område Övriga områden

Berörda: Alla nämnder och bolag | Åtgärdsarbetet pågår

Rapportering:
Övriga områden innefattar fem klimatåtgärder, varav samtliga pågår enligt plan.

Åtgärd: 6.01 Utveckla kommunens övergripande styrning i klimatfrågor för att säkerställa en ändamålsenlig hantering och undvika dubbelstyrning.

Berörda: KS | Beräknat slutår: 2026 | Åtgärden pågår

Rapportering: Under 2026 har prioriterade klimatåtgärder för planperioden integrerats i mål- och budgetprocessen. Arbetssättet och styrprocessen utvärderas för att säkerställa genomslag i styrningen och minimera administrativ belastning.

Åtgärd: 6.02 Utveckla det systematiska arbetet för att minska klimatpåverkan från arrangemang och evenemang inom exempelvis idrott, kultur, besöksnäring och näringsliv.

Berörda: DUAB, IFN, KTN, UKAF, UKK, UST | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Samverkan och erfarenhetsutbyte mellan förvaltningar och bolag har inletts under året. Pågående arbete omfattar bland annat stödmaterial för arrangörer, och återbruk av eventmaterial och utveckling av uppföljning.

Åtgärd: 6.03 Undersöka på vilka sätt klimatomställningen påverkar kompetensförsörjningsbehovet i kommunen samt utveckla arbetssätt för att matcha kompetensförsörjning mot näringslivets roll i klimatomställningen.

Berörda: KS, AMN | Beräknat slutår: 2027 | Åtgärden pågår

Rapportering: Kunskap har samlats in genom företagsdialoger, branschråd och analys, och insatser genomförts för att stärka matchningen mellan företag och framtida arbetskraft. Bland annat lyfts kompetensbehov kopplat till hållbarhetskrav, certifieringar, energiomställning och utveckling av nya produkter och tjänster.

Åtgärd: 6.04 Etablera och utveckla Klimathubben som en plats för kommunikation om klimatförändringar och klimatomställning.

Berörda: KTN | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Projektorganisation har etablerats och utvecklingen av webbplats och övriga kommunikationsinsatser har påbörjats. Invånardialog och kunskapsinhämtning har också inletts genom enkäter och undersökningar riktade till Uppsalaborna.

Åtgärd: 6.05 Stärka invånarnas möjligheter att engagera sig för klimatomställningen, genom kommunikation, kunskapsspridning och dialog.

Berörda: Alla nämnder och bolag | Beräknat slutår: 2028 | Åtgärden pågår

Rapportering: Under 2026 har bland annat har nya metoder testats för att involvera hyresgäster kring hållbar mobilitet och delningsekonomi, klimatperspektiv inkluderats i kommunens kulturevent och invånarförslag om hållbara samhällsbyggnadslösningar samlats in och genomförts. Genom kommunens många kontaktvägar ges information och rådgivning om klimatfrågor, till exempel till föreningar, elever och byggaktörer.